EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 06 30
COM(2020) 298 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Ilgalaikė ES biudžeto gaunamų ir netenkamų pinigų srautų prognozė (2021–2025 m.)

1. ĮVADAS

Šioje ataskaitoje pateikiama ilgalaikė ateinančių penkerių metų (2021–2025 m.) gaunamų ir netenkamų pinigų srautų prognozė, kaip reikalaujama pagal Finansinio reglamento[1] 247 straipsnio 1 dalies c punktą. Atliekant analizę atsižvelgta į Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos[2] (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) išdėstytus principus ir sąlygas.

Dėl COVID-19 pandemijos ES labai pablogėjo socialinės ir ekonominės aplinkybės. Todėl 2020 m. gegužės 27 d.[3] Komisija pateikė peržiūrėtą pasiūlymą dėl sustiprintos 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) ir plataus užmojo ekonomikos gaivinimo plano. Šioje prognozės ataskaitoje įvertinami kitos daugiametės finansinės programos viršutinių ribų neviršijantys išlaidų ir atitinkamų pajamų srautai per ateinančius penkerius metus, remiantis 2020 m. gegužės mėn. peržiūrėtu pasiūlymu dėl DFP.

Palyginti su praėjusių metų prognoze[4], kuri apėmė 2020–2024 m. laikotarpį, ši nauja prognozė aprėpia vienus papildomus metus (2025 m.). Mokėjimų, susijusių su įsipareigojimais pagal dabartinę finansinę programą, įverčiai atnaujinami siekiant atsižvelgti į faktinius 2019 m. vykdymo rezultatus, 2020 m. biudžetą kartu su taisomaisiais biudžetais Nr. 1 ir Nr. 2 bei į taisomųjų biudžetų Nr. 3–6 projektus[5] ir 2021 m. biudžeto projektą[6].

Mokėjimai, susiję su įsipareigojimais po 2021 m., atsižvelgiant į tai, kad derybos dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos tebevyksta, atitinka derybų eigos ir šiemet peržiūrėto Komisijos pasiūlymo dėl būsimo finansinio laikotarpio parametrus.

2. PROGNOZĖS REZULTATAI

Apskritai tikimasi, kad per pirmuosius penkerius kitos finansinės programos metus mokėjimai pasieks 866 mlrd. EUR. Ši suma nevienodai paskirstyta keleriems metams, tačiau atsižvelgiama į numatomus pokyčius, susijusius su: 1) laipsniškai pradedamomis mokėti išmokomis pagal naujas išlaidų programas (apie 67 proc. visų 5 metų laikotarpio mokėjimų) ir 2) mokėjimais 2014–2020 m. laikotarpiu neįvykdytiems įsipareigojimams padengti (likę 33 proc. mokėjimų).

2.1. Su naujais įsipareigojimais susiję mokėjimai

Prognozuojami mokėjimai, susiję su įsipareigojimais, kurie bus prisiimami 2021–2025 m., yra suderinti su sumomis pagal programas ir metus, kaip nurodyta 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos pasiūlyme dėl kitos daugiametės finansinės programos. Pagrindinės prognozės prielaidos ir toliau atitinka ankstesnių metų ataskaitos ir 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos pasiūlymo dėl daugiametės

---

[1] Finansinis reglamentas, taikomas Sąjungos bendrajam biudžetui, ir jo taikymo taisyklės, 2018 m. liepos 30 d. Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046.
[2] OL C 66 I, 2019 2 19, p. 1.
[3] COM(2020) 442 *final*, 2020 5 27.
[4] COM(2019) 305 *final*, 2019 6 26.
[5] **Nr. 1** 2020/536, OL L 126, 2020 4 21, **Nr. 2** 2020/537, OL L 126, 2020 4 21, **Nr. 3**, COM(2020) 180 *final*, 2020 4 15, **Nr. 4**, COM(2020) 190 *final*, 2020 4 30, **Nr. 5**, COM(2020) 421 *final*, 2020 6 3, **Nr. 6**, COM(2020) 423 *final*, 2020 6 3.
[6] COM(2020) 300, 2020 6 24.

finansinės programos prielaidas. Derybų dėl kitos kartos išlaidų pažanga atspindėta tiek, kiek įmanoma (daugiau informacijos pateikta 3 skirsnyje „Prognozės prielaidos“).

Tai visų pirma pasakytina apie derybas, susijusias su Bendrųjų nuostatų reglamentu, kuriame nustatomas sanglaudos politikos įgyvendinimo tempas – didžiausia išlaidų sritis, kuriai finansuoti naudojami diferencijuotieji asignavimai. Sanglaudos politikos fondų įgyvendinimo sąlygų pokyčiai (pvz., įsipareigojimų panaikinimo taisyklės, išankstinio finansavimo normų, išankstinio finansavimo patvirtinimo, išlaikymo normos), palyginti su prielaidomis, kuriomis grindžiama ši prognozė, turėtų didelės įtakos numatomam viso ES biudžeto mokėjimų dydžiui.

Atitinkamai tiksliau prognozę bus galima atnaujinti tik užbaigus derybas dėl kitos finansinės programos ir parengus su ja susijusius konkretiems sektoriams skirtus teisės aktus.

2.2. Mokėjimai pagal įsipareigojimus, prisiimtus iki 2021 m.

Komisijos prognozėje dėl mokėjimų, susijusių su dabartiniais įsipareigojimais (įskaitant tuos, kurie dar bus prisiimti 2020 m.), atsižvelgiama į pasiūlymus sutelkti 2020 m. ES biudžetą reaguojant į COVID-19 pandemiją. Į 2021–2025 m. įverčius įtraukti mokėjimai, atsiradę sustiprinus programas 2020 m., kaip numatyta Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvų (CRII ir CRII+) dokumentų rinkiniuose, ir numatyti taisomojo biudžeto Nr. 6 projekte. Pagal kai kuriuos iš šių pasiūlymų numatoma paankstinti mokėjimus, o kitiems pasiūlymams įgyvendinti gali prireikti papildomų sumų, kurios anksčiau nebuvo numatytos.

Visų pirma numatoma, kad iniciatyvomis CRII ir CRII+ bus paspartintas sanglaudos politikos įgyvendinimas, taigi padidės mokėjimų poreikiai 2020 ir 2021 m. ir sumažės mokėjimų poreikiai 2024 ir 2025 m. Remiantis pasiūlymu dėl vienkartinės fiksuotosios sumos paramos ūkininkams, mokėjimų poreikiai pagal 2014–2020 m. kaimo plėtros programas taip pat padidės 2021 m. ir atitinkamai sumažės 2024 m.

Dėl atsako į COVID-19 priemonių, siūlomų 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos peržiūros reglamente ir susijusiame taisomojo biudžeto Nr. 6 projekte, 2020 m. papildomai reikės 11,5 mlrd. EUR įsipareigojimų ir 6,5 mlrd. EUR mokėjimų. Remiantis tuo pasiūlymu, likusi 5 mlrd. EUR suma (2,5 mlrd. EUR pagal „REACT EU“ ir 2,5 mlrd. EUR pagal naują Europos strateginių investicijų fondo Mokumo palaikymo liniją) bus išmokėta 2021–2025 m., todėl mokėjimų poreikiai padidės, palyginti su praėjusių metų prognoze.

Bet kokie minėtais Komisijos pasiūlymais patvirtintų sumų nuokrypiai kartu su sanglaudos politikos fondų įgyvendinimo sąlygų pokyčiais gali turėti įtakos mokėjimų poreikiams ir į juos turės būti atsižvelgiama derantis dėl kitos finansinės programos mokėjimų viršutinių ribų.

2.3. Mokėjimai 2021 m.

Mokėjimų lygis 2021 m. yra ypač svarbus. Ši ataskaita visiškai atitinka 2021 m. biudžeto projekto pasiūlymą, kuris grindžiamas Komisijos pasiūlymų parametrais, visų pirma susijusiais su 2014–2020 m. (1 proc. išankstinio finansavimo norma) ir 2021–2027 m. (0,5 proc. išankstinio finansavimo norma) sanglaudos politikos fondų išankstinio finansavimo normomis. Šių normų padidinimas turėtų tiesioginį poveikį 2021 m. mokėjimų poreikiams. Pavėluotai pradėjus vykdyti 2021–2027 m. programas, dalis naujos kartos sanglaudos politikos išankstinio finansavimo gali būti atidėta iki 2022 m.

2.3.1. Įsipareigojimų panaikinimas

Bendra prognozuojama panaikintų įsipareigojimų suma 2021–2025 m. sudaro 9 mlrd. EUR ir ji visa yra susijusi su 2014–2020 m. ir ankstesnių laikotarpių programomis. Su 2021–2027 m. finansinėje programoje siūlomais įsipareigojimais susijusių įsipareigojimų panaikinimo nenumatoma.

Įsipareigojimų panaikinimo lygiai įvairiose išlaidų kategorijose yra skirtingi, nes prognozėje atsižvelgiama į jau panaikintus įsipareigojimus ir į panaikintinus įsipareigojimus, nustatytus rengiant 2021 m. biudžeto projektą. Iš principo, panaikintų įsipareigojimų sumos prognozuojamos visai programavimo laikotarpio trukmei. Daugumai programų ir veiksmų automatinio įsipareigojimų panaikinimo taisyklių nėra nustatyta, todėl bet koks metinis panaikintų įsipareigojimų sumų suskirstymas būtų labai spekuliatyvus. Siekiant apskaičiuoti panaikintų įsipareigojimų sumą iki 2025 m., prognozuojamų panaikintų įsipareigojimų sumos skirstomos proporcingai pagal susijusius metinius mokėjimus.

2014–2020 m. Europos struktūriniams ir investicijų (ESI) fondams parengta speciali prognozė; joje atsižvelgiama į 2007–2013 m. programų užbaigimo patirtį. Panaikintų įsipareigojimų prognozė bus atnaujinta, kai bus pradedamos užbaigti pirmosios 2014–2020 m. programos. Dėl mažesnio faktinio įsipareigojimų panaikinimo lygio padidėtų mokėjimų poreikiai. Faktiniai įsipareigojimų panaikinimo metai priklauso nuo konkrečių kiekvienos nacionalinės programos užbaigimo datų. Atsižvelgiant į galiojančias n+3 įsipareigojimų panaikinimo taisykles, įsipareigojimų panaikinimas veikiausiai bus vykdomas 2024–2026 m. Kadangi ši ataskaita apima tik 2024–2025 m., daroma preliminari prielaida, kad tuo laikotarpiu gali sumažėti maždaug du trečdaliai su 2014–2020 m. ESI fondais susijusių numatomų panaikinti įsipareigojimų.

Palyginti su praėjusių metų ataskaita, įsipareigojimų panaikinimo per penkerius metus įvertis padidėja maždaug 1 mlrd. EUR. Tai lemia bendras prognozuojamo didesnio įsipareigojimų panaikinimo 2014–2020 m. 1b ir 2 išlaidų kategorijose (2,5 mlrd. EUR padidėjimas) ir sumažėjimo kitose išlaidų kategorijose (1,5 mlrd. EUR sumažėjimas) poveikis.

Padidėjimas 2014–2020 m. 1b išlaidų kategorijoje yra praėjusių metų ataskaitoje nenurodytų vienų papildomų metų (2025 m.) įtraukimo mechaninis poveikis. Panašiai įsipareigojimus panaikinti pagal 2014–2020 m. 2 išlaidų kategoriją numatoma vėliausiai iki 2025 m., nes tikimasi, kad iki to laiko bus atlikti atitinkami užbaigimo mokėjimai.

Sumažėjimą 2014–2020 m. 1a, 3 ir 4 išlaidų kategorijose lemia bendras būsimų metų prielaidų atnaujinimo pagal 2021 m. biudžeto projektą ir ataskaitinio laikotarpio poslinkio per vienus metus poveikis. 2019 m. pagal šias tris išlaidų kategorijas buvo panaikinta 1,3 mlrd. EUR įsipareigojimų, susijusių su programomis, vykdytomis iki 2014 m., todėl ši suma į šią prognozę nebeįtraukta.

2.3.2. Neįvykdytų įsipareigojimų lygio raida

Neįvykdytų įsipareigojimų (pranc. *reste à liquider*, RAL) sankaupa yra natūrali ES biudžeto su diferencijuotaisiais asignavimais vykdymo ir bėgant metams nominaliai didėjančios ES biudžeto sumos pasekmė. Manoma, kad ataskaitinio laikotarpio pradžioje RAL suma sudarys maždaug 308 mlrd. EUR. Galima palyginti, kad praėjusių metų ataskaitoje prognozuota RAL suma 2020 m. pabaigoje siekė 303 mlrd. EUR.

Šį RAL prognozės pokytį nulėmė keli elementai. 2019 m. pabaigoje faktinė RAL suma sudarė 294 mlrd. EUR[7]. Iki šiol įsipareigojimai pagal 2020 m. biudžetą, įskaitant taisomojo biudžeto Nr. 6 projekte pasiūlytas papildomas lėšas, sudaro 184 mlrd. EUR, o mokėjimai – 161,5 mlrd. EUR. Dėl to 2020 m. RAL suma padidėtų 22 mlrd. EUR. Atsižvelgiant į numatomą sanglaudos politikos įgyvendinimo spartėjimą, skatinamą iniciatyvų CRII ir CRII+, 2020 m. gali atsirasti papildomų 8–10 mlrd. EUR mokėjimų poreikių. Apskaičiuojant RAL metų pabaigoje manoma, kad papildoma maždaug 8 mlrd. EUR mokėjimų suma bus įtraukta į biudžetą 2020 m. pabaigoje. Tačiau faktinis papildomas poreikis kiekybiškai gali būti įvertintas tik tada, kai valstybės narės pateiks savo pačių ESI fondų veiksmų programų įgyvendinimo prognozes (jos turi būti pateiktos iki 2020 m. liepos 31 d.).

Prognozuojama, kad 2025 m. pabaigoje RAL suma bus maždaug 292 mlrd. EUR, tai yra per penkerius analizuotus metus nominalioji vertė sumažės 5 proc. RAL lygio metinė raida yra netolygi ir RAL kinta pagal metinių mokėjimų ir metinių įsipareigojimų santykį. Remiantis Komisijos pasiūlymu dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos, viršutinė mokėjimų riba 2021–2025 m. būtų šiek tiek didesnė už viršutinę įsipareigojimų ribą. Taip yra dėl spartėjančių mokėjimų pirmaisiais naujojo programavimo laikotarpio metais; jie bus atliekami iš ES biudžeto finansuojant atsaką į COVID-19. Numatoma, kad 2023–2025 m. mokėjimų poreikiai nesumažės, daugiausia dėl to, kad sutampa pirmasis automatinio įsipareigojimų panaikinimo tikslas, taikomas naujosioms programoms pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą, ir n+3 įsipareigojimų panaikinimo tikslas, taikomas paskutinei 2014–2020 m. ESI fondų daliai ir užbaigiant šias programas. Apskritai mokėjimai per penkerius metus, kuriuos apima ši ataskaita, viršytų įsipareigojimų lygį maždaug 6,6 mlrd. EUR. Kartu su per tą patį laikotarpį numatomais panaikinti įsipareigojimais, tai pakeistų didėjančių RAL tendenciją.

2.4. Pajamos

ES biudžetas finansuojamas iš nuosavų išteklių ir kitų pajamų. Visa biudžetui finansuoti reikalingų nuosavų išteklių suma nustatoma iš visų išlaidų atėmus kitas pajamas. Todėl 2021–2025 m. ES biudžeto pajamų prognozė grindžiama principu, kad išlaidos turi atitikti pajamas; taigi visa pajamų suma turi būti lygi visai išlaidų sumai.

Nuo 2021 m., vadovaudamasi Susitarimu dėl išstojimo (V dalimi), Jungtinė Karalystė padarys įnašą į ES biudžetą, susijusį su neįvykdytais 2014–2020 m. DFP ir ankstesnių finansinių perspektyvų (RAL 2020 m. pabaigoje) įsipareigojimais, taip pat pensijų įsipareigojimais ir kitais finansinio susitarimo komponentais. Jungtinės Karalystės įnašas atitiktų šalies dalį finansuojant tuos įsipareigojimus. Tai bus ES biudžeto „kitos pajamos“, kurios nėra Sąjungos nuosavi ištekliai.

Bendras ES nuosavų išteklių dydis bet kuriais metais negali viršyti nuosavų išteklių viršutinės ribos. Komisija pasiūlė nuo 2021 m. sausio 1 d. padidinti šią ribą iki 1,40 proc. ES valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų, kad būtų galima atsižvelgti į mechaninį nuosavų išteklių nominalios sumos sumažėjimą, atitinkantį dabartinę 1,20 proc. Sąjungos BNP viršutinę ribą, dėl Jungtinės

[7] Į šią sumą neįtraukta 3,5 mlrd. EUR RAL suma, kurią sudaro iš trečiųjų šalių gauti įnašai, nes atitinkami mokėjimai jau buvo įtraukti į ES biudžetą.

Karalystės išstojimo ir dėl ekonomikos nuosmukio dėl COVID-19 pandemijos. Kol įsigalios naujas sprendimas dėl nuosavų išteklių, bus taikoma dabartinė viršutinė riba.

Nominaliąja verte 1,20 proc. ES bendrųjų nacionalinių pajamų sudaro 168 mlrd. EUR 2021 m. Dėl šio lygio nuosavų išteklių viršutinės ribos ir siūlomos mokėjimų viršutinės ribos skirtumas sudarys tik 2,4 mlrd. EUR. Dėl teisinių priežasčių daugiametės finansinės programos mokėjimų asignavimų viršutinė riba negali viršyti nuosavų išteklių viršutinės ribos, o taikant patikimo finansų valdymo principą reikia papildomai laikyti atsargos rezervą. Komisija pasiūlė padidinti kito laikotarpio nuosavų išteklių viršutinę ribą iki 1,40 proc. ES bendrųjų nacionalinių pajamų, todėl labai svarbu, kad iki 2020 m. pabaigos valstybės narės priimtų ir patvirtintų naują sprendimą dėl nuosavų išteklių pagal savo konstitucinius reikalavimus. Kol oficialiai įsigalios nauja nuosavų išteklių viršutinė riba, 2021 m. viršutinė mokėjimų riba negalės viršyti dabartinių apribojimų.

Tačiau faktinius nuosavų išteklių poreikius lemia planuojami mokėjimai, atėmus numatomas kitas pajamas, o ne daugiametės finansinės programos viršutinė mokėjimų riba. Numatoma, kad 2021 m. nuosavi ištekliai, kurių reikia biudžetui finansuoti, sudarys 155 mlrd. EUR. Tuomet faktinis skirtumas neapibrėžtiesiems ES įsipareigojimams ir kitiems nenumatytiems poreikiams padengti būtų 13 mlrd. EUR mažesnis už dabartinę nuosavų išteklių viršutinę ribą, kuri lygi 1,20 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų.

3. PROGNOZĖS PRIELAIDOS

3.1. Konkrečios prielaidos pagal pagrindinius išlaidų elementus

3.1.1. 2014–2020 m. ESI fondai ir 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondai

2014–2020 m. ESI fondų mokėjimų prognozė grindžiama praeities praktika, kai pateikti tarpinio mokėjimo prašymai nurodomi kaip viso paketo procentinė dalis. Kiekvienam fondui taikomi specialūs mokėjimo profiliai. Be to, atsižvelgta ir į poveikį mokėjimams dėl pasiūlymų dėl atsako į koronaviruso grėsmę (žr. 2.2 punktą „Mokėjimai pagal įsipareigojimus, prisiimtus iki 2021 m.“).

Kalbant apie 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondus, prognozuojami mokėjimai priklauso nuo prielaidų, kuriomis grindžiami pagrindiniai politikos įgyvendinimo parametrai, kurie šiuo metu yra derybų dėl kitos daugiametės finansinės programos dalis. Dabartinė prognozė grindžiama naujausios derybų būklės parametrais (0,5 proc. siekiantis išankstinis finansavimas kasmet nuo 2021 iki 2026 m., patvirtintas programų užbaigimo metu, 5 proc. išlaikymo norma, veiklos lėšų rezervo nebuvimas). Tarpinio mokėjimo prašymų pobūdis įvertintas atsižvelgiant į n+2 įsipareigojimų panaikinimo taisyklę, kuri buvo iš dalies pakeista, kad tam tikras nukrypti leidžiančias nuostatas būtų galima taikyti pirmosioms įsipareigojimų dalims. Tolesni šių parametrų pokyčiai tęsiantis deryboms turėtų įtakos mokėjimams, susijusiems su 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondais.

3.1.2. Tiesioginės išmokos ir rinkos priemonės pagal bendrą žemės ūkio politiką

Asignavimai Europos žemės ūkio garantijų fondui dažniausiai yra nediferencijuoti ir didžioji jų dalis, susijusi su tiesioginėmis išmokomis ūkininkams, paprastai grąžinama valstybėms narėms per pirmuosius kitų biudžetinių metų mėnesius.

Kalbant apie kaimo plėtros programas, į pasiūlymą dėl vienkartinės fiksuotosios sumos paramos ūkininkams, kuri yra viena iš ES atsako į COVID-19 priemonių, atsižvelgta paankstinant mokėjimus ir juos perkeliant į 2021 m.

3.1.3. Kitos programos ir fondai

Su visais kitais išlaidų straipsniais (pvz., moksliniais tyrimais ir inovacijomis, didelio masto infrastruktūros projektais, vidaus ir išorės politika) susijusių mokėjimų pagal įsipareigojimus, kurie leidžiami dabartinėje finansinėje programoje, prognozės grindžiamos 2021 m. biudžeto projektu ir prie jo pridėtais mokėjimų pagal atskiras biudžeto eilutes grafikais.

Palyginti su praėjusių metų prognoze, prielaidos, taikomos apskaičiuojant mokėjimų pagal naujosios kartos išlaidų programas poreikius, nepakito. Metinių mokėjimų poreikiai apskaičiuoti naudojant atitinkamų dabartinių programų ir su jomis susijusių ankstesnio laikotarpio (2007–2013 m.) programų faktinio įgyvendinimo per pastaruosius 10 metų statistinius duomenis. Programų, kurios nėra susijusios su ankstesnio laikotarpio programomis, mokėjimų įvertis grindžiamas panašios veiklos įgyvendinimo duomenimis, juos patikslinus pagal konkrečius naujųjų programų elementus. Tačiau šių metų prognozėje kiekvienos programos įsipareigojimų asignavimai, pagal kuriuos prognozuojami mokėjimai, buvo atnaujinti siekiant atsižvelgti į peržiūrėtą Komisijos pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos.

3.1.4. Administravimas

Administracinės išlaidos (2021–2027 m. tai yra 7 išlaidų kategorija) grindžiamos nediferencijuotaisiais asignavimais; siūlomos 7 išlaidų kategorijos 2021–2025 m. viršutinės išlaidų ribos yra visiškai pakeistos į mokėjimus.

Tas pats taip pat taikoma decentralizuotoms agentūroms skirtoms subsidijoms, kurios finansuojamos ne pagal administracinių išlaidų kategoriją.

3.2. Su pajamų prognozavimu susijusios prielaidos

3.2.1. Taikytini teisės aktai

2018 m. pasiūlyme dėl Tarybos sprendimo dėl nuosavų išteklių sistemos[8] Komisija pasiūlė naujas Sąjungos nuosavų išteklių taisykles. Norint priimti naują sprendimą, reikia vieningo visų valstybių narių susitarimo ir patvirtinimo pagal nacionalinius konstitucinius reikalavimus. Kai naujas sprendimas įsigalios, jis bus taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. Jeigu įsigaliojimo data bus po 2021 m. sausio mėn., sprendimas bus taikomas atgaline data. Dėl šios priežasties šioje ataskaitoje pateikta pajamų prognozė yra pagrįsta 2020 m. Komisijos pasiūlymo dėl naujo Tarybos sprendimo dėl nuosavų išteklių sistemos parametrais, nustatytais visiems ataskaitinio laikotarpio (2021–2025 m.) metams. Tačiau 2021 m. biudžeto projekte naudoti šiuo metu galiojančio 2014 m. sprendimo dėl nuosavų išteklių[9] parametrai.

[8] COM(2018) 325 *final*, 2018 5 2, su pakeitimais, padarytais COM(2020) 445 *final*, 2020 5 28.
[9] Tarybos sprendimas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, 2014/335/ES, Euratomas (OL L 168, 2014 6 4, p. 105).

3.2.2. Tradiciniai nuosavi ištekliai

Prognozuojama, kad 2022–2025 m. muitai didės tuo pačiu tempu, kaip ir kiekvienos valstybės narės nominaliosios bendrosios nacionalinės pajamos, pradedant nuo 2021 m. biudžete prognozuojamo bendrų muitų lygio[10].

Apskaičiuojant šioje ataskaitoje nurodytas pajamas daroma prielaida, kad valstybės narės pasiliks 10 proc. muitų kaip surinkimo išlaidas, kaip numatyta Komisijos pasiūlyme dėl Tarybos sprendimo dėl nuosavų išteklių sistemos[11]. Reikia pažymėti, kad dabartinė norma yra 20 proc. Dėl naujos normos deramasi vykstant deryboms dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos dokumentų rinkinio. Išlaikymo normą padidinus virš Komisijos pasiūlyme nurodyto lygio, sumažėtų tradicinių nuosavų išteklių lygis, o tai reikėtų kompensuoti didesniais nacionaliniais įnašais.

3.2.3. Nacionaliniai įnašai ir pajamos iš naujų nuosavų išteklių

Kad pajamos ir prognozuojamos išlaidos būtų subalansuotos, trūkumą padengia nacionaliniai įnašai (bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai ir PVM pagrįsti nuosavi ištekliai) ir galimi nauji nuosavi ištekliai.

2018 m. gegužės mėn. Komisija pasiūlė įvairinti pajamų šaltinius nustatant naujų nuosavų išteklių krepšelį, kuris padėtų įgyvendinti tokius ES prioritetus, kaip klimato kaitos politika, žiedinė ekonomika ir sąžiningas apmokestinimas. Šį krepšelį sudarė pajamos, susijusios su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, nacionalinis įnašas, apskaičiuotas pagal neperdirbtų plastiko pakuočių atliekas, ir išteklių, grindžiamų bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze, šaltinis. Be to, Komisija paskelbė, kad vėliau per 2021–2027 m. laikotarpį taip pat pasiūlys papildomų naujų nuosavų išteklių[12].

Tikslus nacionalinių įnašų ir pajamų iš naujų nuosavų išteklių dydis paaiškės tik valstybėms narėms susitarus dėl kito ilgalaikio biudžeto ir nuosavų išteklių sistemos.

3.2.4. Kitos pajamos

Kitas ES biudžeto pajamas tradiciškai sudaro darbuotojų įmokos, pajamos iš institucijų administracinės veiklos, įmokos ir grąžinamosios išmokos, susijusios su Sąjungos susitarimais ir programomis, palūkanos už pavėluotus mokėjimus ir baudos, pajamos iš skolinimosi ir skolinimo veiklos ir įvairios pajamos, taip pat iš ankstesnių metų perkeliami pertekliai. Daugumą šių komponentų sunku prognozuoti dėl jiems būdingo kintamumo. Todėl daroma prielaida, kad 2020 m. biudžete apsvarstyta suma (t. y. 2 mlrd. EUR) ataskaitiniu laikotarpiu (2021–2025 m.) išliks nominaliai pastovi.

---

[10] Įskaitant Jungtinės Karalystės 2020 m. lapkričio ir gruodžio mėn. nustatytus muitus, kuriuos pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 (MAR) 10 straipsnio 1 dalį Jungtinė Karalystė atitinkamai turi sumokėti tik 2021 m. sausio 20 d. ir 2021 m. vasario 22 d. Remiantis Susitarimo dėl išstojimo 136 straipsnio 1 dalimi ir 3 dalies b punktu, šie muitai vis dar bus laikomi nuosavais ištekliais 2021 m.

[11] COM(2018) 325 *final*, 2018 5 2, su pakeitimais, padarytais COM(2020) 445 *final*, 2020 5 28.

[12] COM(2020) 442 *final*, 2020 5 27.

Nuo 2021 m., be minėtų straipsnių, kitas ES biudžeto pajamas taip pat sudarys Jungtinės Karalystės įnašas pagal Susitarimą dėl išstojimo, susijęs su neįvykdytais įsipareigojimais (RAL) ir pensijų įsipareigojimais, taip pat kiti atitinkami finansinio susitarimo komponentai[13]. Kalbant apie 2021 m., į siūlomą 2021 m. biudžeto projekto finansavimą įtrauktas Jungtinės Karalystės įnašas.

Jungtinės Karalystės įnašas, susijęs su neįvykdytais įsipareigojimais pagal 2014–2020 m. DFP ir ankstesnes finansines perspektyvas[14], nustatytas negalutinę Jungtinės Karalystės dalį, kuri yra apibrėžta[15] kaip nuosavų išteklių, kuriuos 2014–2020 m. suteiks Jungtinė Karalystė, ir nuosavų išteklių, kuriuos per tą laikotarpį suteiks visos valstybės narės ir Jungtinė Karalystė, santykis, taikant prognozuojamam mokėjimų pagal kiekvienų metų 2021–2025 m. laikotarpiu RAL lygiui. Nustatant metinį Jungtinės Karalystės įnašą atsižvelgta į Susitarimo dėl išstojimo 148 straipsnyje nustatytą mokėjimo tvarką.

Mokėjimų, susijusių su pensijų įsipareigojimais, sumos prognozuoti neįmanoma, nes įnašas būtų nustatomas kiekvienais metais, atsižvelgiant į faktinius gavėjus, sukauptas teises pasibaigus tarnybos laikui ir kitus konkrečius elementus, kaip nustatyta Susitarimo dėl išstojimo projekto 142 straipsnyje. Išimtis yra pensijų įsipareigojimas, nurodytas 142 straipsnio 5 dalyje, kuris yra preliminariai kiekybiškai įvertintas ir įtrauktas į Jungtinės Karalystės 2021–2025 m. įnašą.

4. IŠVADOS

Šių metų prognozės ataskaita apima pirmuosius penkerius kitos daugiametės finansinės programos metus. Derybos dėl šios programos tebevyksta. Taigi mokėjimų prognozė grindžiama 2020 m. gegužės mėn. peržiūrėtu Komisijos pasiūlymu dėl kitos finansinės programos, taip pat programų sustiprinimu 2020 m., kaip numatyta Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvų (CRII ir CRII+) dokumentų rinkiniuose, taisomaisiais biudžetais Nr. 1 ir Nr. 2 ir taisomojo biudžeto Nr. 6 projektu.

Remiantis šiais pasiūlymais, mokėjimai pirmaisiais naujojo programavimo laikotarpio metais padidės, palyginti su praėjusių metų įverčiais, ir pasieks lygį, viršijantį siūlomas viršutines įsipareigojimų ribas. Tai leis pakeisti neįvykdytų įsipareigojimų (RAL) didėjimo tendenciją. Remiantis Komisijos pasiūlymais, iki 2025 m. pabaigos RAL sumažės 5 proc.

Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į 2021 m. mokėjimus. Sanglaudos politikos išankstinio finansavimo normų padidinimas turėtų tiesioginį poveikį mokėjimų poreikiams. Tačiau, kol dabartinė nuosavų išteklių viršutinė riba, kuri sudaro 1,20 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų, oficialiai bus pakeista nauja viršutine riba, 2021 m. mokėjimų viršutinės ribos padidinti daugiau, nei siūlo Komisija, nebūtų įmanoma, todėl tiesioginis poveikis būtų neįprastos mokėjimų sankaupos susidarymas.

[13] Visi Jungtinės Karalystės įnašo komponentai nurodyti Susitarimo dėl išstojimo 148 straipsnyje. Skaičiavimai apima tik tuos Jungtinės Karalystės įnašo komponentus, kuriuos galima kiekybiškai įvertinti šiame etape, tai yra negalutinį Jungtinės Karalystės įnašą finansuojant mokėjimus už ankstesnius 2021 m. RAL ir pensijų įsipareigojimus pagal Susitarimo dėl išstojimo 142 straipsnio 5 dalį.
[14] Išskyrus neįvykdytus įsipareigojimus pagal siūlomą 2020 m. biudžeto taisomojo biudžeto Nr. 6 projektą.
[15] Jungtinės Karalystės dalis apibrėžta Susitarimo dėl išstojimo 139 straipsnyje.

1 lentelė. Ilgalaikė ES biudžeto gaunamų ir netenkamų pinigų srautų prognozė (2021–2025 m.)

Mlrd. EUR, galiojančiomis kainomis	Komisijos pasiūlymas dėl 2021–2027 m. DFP				
	BP 2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
NETENKAMŲ PINIGŲ SRAUTAI					
Įsipareigojimų viršutinė riba	*164,9*	*167,1*	*171,8*	*176,1*	*181,4*
Mokėjimų viršutinė riba	*165,6*	*170,1*	*174,5*	*178,0*	*181,6*
Įsipareigojimų asignavimai	**163,1**	**167,1**	**171,8**	**176,1**	**181,4**
Mokėjimų asignavimai	**161,8**	**170,1**	**174,5**	**178,0**	**181,6**
iš jų mokėjimai pagal įsipareigojimus, prisiimtus iki 2021 m.	**97,2**	**82,3**	**52,0**	**32,6**	**18,4**
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	*13,4*	*8,8*	*6,4*	*4,6*	*3,8*
2. Sanglauda ir vertybės	*57,5*	*49,9*	*28,7*	*22,4*	*10,7*
iš jų 2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	*56,6*	*49,3*	*28,4*	*22,3*	*10,7*
3. Gamtos ištekliai ir aplinka	*15,9*	*14,2*	*9,0*	*1,0*	*1,0*
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	*0,1*	*0,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
4. Migracija ir sienų valdymas	*1,5*	*1,0*	*0,5*	*0,3*	*0,1*
5. Atsparumas, saugumas ir gynyba	*1,3*	*0,7*	*0,6*	*0,2*	*0,1*
6. Kaimyninės šalys ir pasaulis	*7,6*	*7,7*	*6,7*	*4,2*	*2,6*
7. Europos viešasis administravimas	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
iš jų mokėjimai pagal 2021–2025 m. įsipareigojimus*	**64,7**	**87,8**	**122,5**	**145,4**	**163,2**
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	*4,2*	*12,4*	*14,7*	*17,0*	*18,5*
2. Sanglauda ir vertybės	*5,1*	*7,2*	*28,7*	*42,7*	*55,5*
iš jų 2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	*2,1*	*2,5*	*22,8*	*35,0*	*46,8*
3. Gamtos ištekliai ir aplinka	*40,4*	*47,1*	*54,5*	*56,6*	*56,9*
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	*40,1*	*41,1*	*41,5*	*41,9*	*41,7*
4. Migracija ir sienų valdymas	*1,2*	*2,8*	*3,4*	*3,7*	*4,2*
5. Atsparumas, saugumas ir gynyba	*0,5*	*1,3*	*1,6*	*1,9*	*2,4*
6. Kaimyninės šalys ir pasaulis	*2,8*	*5,7*	*8,0*	*11,4*	*13,2*
7. Europos viešasis administravimas	*10,4*	*11,2*	*11,7*	*12,1*	*12,4*
Kitos specialios priemonės**	*1,7*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*
Iš viso mokėjimų asignavimų, įskaitant specialias priemones	**163,5**	**170,1**	**174,5**	**178,0**	**181,6**
GAUNAMŲ PINIGŲ SRAUTAI					
Nuosavų išteklių viršutinė riba, išreikšta ES bendrųjų nacionalinių pajamų procentine dalimi	*1,40 %*	*1,40 %*	*1,40 %*	*1,40 %*	*1,40 %*
*Nuosavų išteklių viršutinė riba, išreikšta mlrd. EUR****	*196,0*	*202,9*	*210,1*	*217,8*	*223,9*
Iš viso nuosavų išteklių:***	**154,6**	**157,4**	**164,8**	**171,2**	**176,6**
iš jų tradicinių nuosavų išteklių grynoji suma	19,7	19,9	20,6	21,4	22,0
*iš jų nacionaliniai įnašai ir nauji nuosavi ištekliai*****	134,8	137,4	144,1	149,8	154,6
Kitos pajamos (įsk. negalutinį Jungtinės Karalystės įnašą)	8,9	12,7	9,7	6,8	4,9
Iš viso pajamų	**163,5**	**170,1**	**174,5**	**178,0**	**181,6**

** 2022–2025 m.: mokėjimai, kad būtų galima panaudoti maržas, pridėti prie kiekvienos išlaidų kategorijos bendros sumos, preliminariai paskirstyti proporcingai pagal išlaidų kategorijų mokėjimus.*

*** Toliau nurodytos sumos atitinka mokėjimus, 2021 m. biudžeto projekte numatytus Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui, solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervui. Dėl šių priemonių specifinio pobūdžio neįmanoma prognozuoti, kaip jos bus naudojamos po 2021 m.*
Siekiant apskaičiuoti atitinkamas maržas, šioms priemonėms skirti asignavimai į daugiametės finansinės programos viršutines ribas neįtraukti. Taip pat neįtraukiami su lankstumo priemone susiję asignavimai.
**** Apskaičiuota remiantis naujausia ekonomine ES 27 bendrųjų nacionalinių pajamų 2021–2025 m. prognoze.*
***** Tradiciniai nuosavi ištekliai apskaičiuojami taikant 10 proc. surinkimo išlaidų išlaikymo normą. Nacionaliniai įnašai apima bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus nuosavus išteklius, reformuotus pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstus nuosavus išteklius ir naujus nuosavus išteklius, įtrauktus į Komisijos pasiūlymą dėl 2021–2027 m. DFP.*

2 lentelė. 2021–2025 m. įsipareigojimų panaikinimo prognozė

Mlrd. EUR, galiojančiomis kainomis

Įsipareigojimų panaikinimas	**2021–2025 m.**
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	–1,0
2. Sanglauda ir vertybės	–5,1
iš jų: ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	–5,0
3. Gamtos ištekliai ir aplinka	–2,1
4. Migracija ir sienų valdymas	–0,6
5. Atsparumas, saugumas ir gynyba	–0,1
6. Kaimyninės šalys ir pasaulis	–0,1
7. Europos viešasis administravimas	0,0
IŠ VISO	**–9,0**

Su pasiūlyme dėl 2021–2027 m. finansinės programos pateiktais įsipareigojimais susijusio panaikinimo nenumatoma.

3 lentelė. Visos neįvykdytų įsipareigojimų sumos pokytis 2021–2025 m.

Mlrd. EUR, galiojančiomis kainomis

RAL 2020 m. pabaigoje* *(a)*	**2021–2025 m. įsipareigojimai** *(b)*	**2021–2025 m. mokėjimai** *(c)*	**Įsipareigojimų panaikinimas** *(d)*	**RAL 2025 m. pabaigoje** *(a + b − c + d)*
307,9	859,4	866,1	–9,0	292,3

Iš jų:

2014–2020 m. DFP 307,9	nėra duomenų	282,6	–9,0	16,3
2021–2027 m. DFP nėra duomenų	859,4	583,5	–	275,9

** RAL neapima neįvykdytų įsipareigojimų, susijusių su išorės asignuotosiomis pajamomis.*